

“Quan passeges per Bombai, la poesia

Text: **Lluís Lloret**

Bombai és la capital financera de l'Índia i té una població de 20.87 milions de persones; gairebé el 60% malviuen per sota del llindar de la pobresa. Francesc Melcion (Barcelona, 1968) aconsegueix transmetre la duresa d'aquest percentatge amb una sola imatge. Al llibre *Bombay. Más allá de las sonrisas* (Plataforma) n'ofereix 40, acompanyades dels textos de Jaume Sanllorente.

Fotoperiodista de l'AVUI des del 1991, entre d'altres activitats relacionades amb la fotografia, Melcion és un home que, sota l'aparença afable, calmosa i tímida, amaga un neguit que l'ha dut a viatjar per conèixer altres cultures des d'una mirada d'integració, no des de la distància altiva de l'estranger. A la qualitat artística de les imatges que capta, ja demostrada en algunes exposicions, cal afegir-hi la nitidesa amb què ens mostra l'horror dels carrers de Bombai, motor del llibre. Melcion té la difícil habilitat de

combinar bellesa i denúncia, de captar l'instint irrepetible i convertir-lo en etern. Però millor que no fem més poesia (podria resultar contraproduent) i que ens ho expliqui ell mateix, acompanyat d'un parell de les seves magnífiques fotos.

Com va començar aquest projecte?

El 2003, tot i que ja havia estat un parell de cops al nord de l'Índia, vaig anar al sud amb la meua companya, la Laura, i vam passar uns dies a Bombai. Ens va semblar una ciutat molt especial. Quan arribes amb l'avió, el primer que veus és una extensió de barraques infinita. Tot i la misèria que es respira, però, ens va semblar una ciutat màgica, per la seva llum, per l'arquitectura, pel ritme de vida que suporten els seus habitants... Vaig pensar que era una ciutat magnífica per fer fotos.

I hi va tornar.

Sí, el 2005, per passar-hi un mes sencer. La meua primera intenció no era fer fotos de denúncia. Volia fer un reportatge sense cap idea preconcebuda, passar-me el dia pel carrer, retratant allò que em cridés

l'atenció, que és el que m'agrada quan viatjo. Però a mesura que van passar els dies, em sortia de dins una mena de ràbia, d'indignació, i a poc a poc vaig anar a les zones més deprimides, més pobres, com

els que retrata el film *Slumdog millionaire*. Tota la poesia que vaig veure al principi se'n va anar pel forat de l'aiguera. Només va quedar davant meu la misèria i la necessitat de denunciar-ho d'alguna manera.

se'n va pel forat de l'aigüera"

El reportatge ha trigat a ser publicat...
 Vaig conèixer Jaume Sanllorente el 2007, mentre li feia fotos per a una entrevista. Li vaig oferir el reportatge i va creure que calia fer alguna cosa. Primer va ser una exposició per aconseguir nous socis per a la seva ONG. Després em van trucar per proposar-me publicar un llibre amb textos inspirats en una tria de les imatges que vaig captar a Bombai. A més, la presentació del llibre ha servit per donar a conèixer l'agència de notícies Mumbai Action, que denuncia les condicions infrahumanes en què milions de persones malviuen a Bombai.

És una ciutat dura.

Molt. La misèria a Bombai és exloent. Al camp també són pobres, però no és el mateix tipus de patiment. A Bombai hi arriben cada dia unes 900 persones que pretenen millorar la seva situació. A l'estació central els pots veure unes hores després de baixar del tren, per terra, preparant-se per passar la nit amb les úniques quatre coses que tenen.

Com tria on fer fotos?

En molts casos són fotos robades, instantànies, sense cap preparació. En altres, si la zona

m'adonava que tenia possibilitats, hi tornava uns quants cops.

Ha tingut problemes?

Amb els retrats mai, però sí amb gent, no pobra, que passava pel costat... Quan em veien fer fotos dels indigents, m'increpaven argumentant que l'Índia és molt més que això, que hi ha coses molt maques per retratar. Els preocupava la imatge que donaria del seu país.

Però la realitat que mostra no està manipulada, és la que és, tot i que algú ho vulgui ignorar...

En altres països, asiàtics o islamistes, tracten els pobres amb molta més consideració. A l'Índia, per culpa del sistema de castes, els ignoren d'una manera inhumana. De fet, aquesta mena de fotos tampoc són el meu estil. He viatjat per altres bandes, com ara el Sud-est Asiàtic, i em resulta molt més agradable fer fotos de gent treballant, o jugant a futbol...

En canvi, ara hi torna.

Sí, tres setmanes. A través de l'ONG vull fer

el seguiment d'una família concreta de Bombai, retratar el dia a dia de cadascun dels seus membres.

Què és la fotografia?

Per mi la fotografia no és només una feina, és part de la meua vida. Em permet entrar a molts llocs restringits, conèixer gent, esquivar la vergonya... és l'excusa per accedir allà on no gosaria sense la càmera al davant.

Això sona a vella escola...

M'agrada molt el blanc i negre, i revelar els negatius i fer les ampliacions jo mateix. És un procés en què ja revisc el viatge. La fotografia és un negoci interior, és la manera que tinc d'explicar el que he vist.

Quin equip sol dur?

Per a aquest reportatge vaig utilitzar uns 100 carrets, amb una càmera panoràmica i una de pas universal. M'agrada jugar amb la càmera com a element per relacionar-me amb la gent. L'ofereixo perquè la toquin, demano que em facin fotos, i així veuen que no passa res. M'importa la funció que fa, no l'objecte. ■

L'amargor dels somriures

El periodista Jaume Sanllorente (Barcelona, 1976) treballava a la premsa econòmica fins que el 2003, en un viatge a l'Índia, va quedar impactat per la realitat de Bombai. Cinc anys després va publicar *Somriures de Bombai* (que ja porta 11 edicions a Plataforma) i ha fundat una ONG que du el mateix nom. Acaba de ser publicat *Bombai. Más allá de las sonrisas*, un llibre que recull textos inspirats en les fotos de Melcion i en què el periodista afegeix tota mena d'informació, que en algun cas sembla extreta d'un *maison*, com ara que les màfies mutilen els nens que obliguen a pidolar perquè facin més llàstima, que la ciutat s'ha convertit en una destinació multitudinària de pedòfils i que vagaregen pels carrers 300.000 nens totalment desemparats.

El llibre també inclou dues entrevistes de Sanllorente, a Triveni Acharya (fundadora de l'entitat *Rescue*) i a Jockin Apurtham (president de la federació d'habitants de *slums* de Bombai). Sanllorente, que viu en aquella ciutat, també és editor en cap de l'agència de notícies *Mumbai Action*, dedicada a la denúncia dels crims contra els drets humans que pateixen els pobres de Bombai. Entre les diferents distincions que ha rebut en reconeixement a la seva tasca hi ha el títol d'ambaixador davant el Món, concedit per l'entitat mèdica *Bombai Leprosy Project*, i la Creu Oficial de l'Ordre del Merit Civil, atorgada pel govern de l'Estat espanyol.